

concerto
BUDAPEST

HAYDN

Purcell Kórus
Vashegyi

2025. május 24.

szombat 19.30

Zeneakadémia

HAYDN

Tóbiás hazatérése

Szutrély Katalin szoprán

Kovács Csilla szoprán

Balogh Eszter alt

Megyesi Zoltán tenor

Nyikolaj Borcsev basszus

Purcell Kórus

(karigazgató: **Vashegyi György**)

Concerto Budapest

Vezényel:

Vashegyi György

Performance material:

Bärenreiter-Verlag/Alkor-Edition Kassel GmbH

Együttműködő partner:

Haydneum – Magyar Régizenei Központ

A Haydneum működését a **Miniszterelnökség**
és a **Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.** támogatja.

CONCERTO BUDAPEST
SZIMFONIKUS ZENEKAR

Zene szenvedéllyel

© Felvétel: Andrea

A Concerto Budapest szimfonikus zenekar Magyarország egyik vezető nagyzenekara. Egyéni hangzásával, nagy ívű műsorszerkesztésével különleges és meghatározó szereplője a magyar és nemzetközi zenei életnek. Széles repertoárja a jól ismert klasszikusoktól napjaink kortárs darabjaiig terjed. Progresszív karaktere elementáris erővel nyilvánul meg zenészei játékában, előadásukat a zene szenvedélyes szeretetével teszik feledhetetlenné a közönség számára is.

A zenekar egyike Magyarország legrégebbi együtteseinek, a több mint százéves múltat magáénak tudható Concerto Budapest elődje 1907-ben alakult meg. Zeneigazgatója és vezető karmestere a 2007-es centenárium óta Keller András világhírű hegedűművész-professzor, a Keller Quartet alapítója.

A Concerto Budapest Keller András személyében és vezetésével a magyar kamarazenélés legnemesebb tradícióit viszi tovább, melyeket Bartók Bélától és Weiner Leótól Végh Sándoron és Rados Ferencen át Kurtág Györgyig ívelő folytonosság és zenei szellemiség fémjelez.

A zenekar állandó vendégei olyan elismert magyar zenészek, mint Takács-Nagy Gábor, Ránki Dezső, Várjon Dénes, Kelemen Barnabás, Baráti Kristóf, Fenyő László, Szűcs Máté, Berecz Mihály és Perényi Miklós, visszatérő nemzetközi vendégzsolistái közé tartozik Gidon Kremer, Heinz Holliger, Isabelle Faust, Khatia Buniatishvili, Lucas Debargue, Mihail Pletnyov és Jevgenyij Koroljov.

A Concerto Budapest tiszteletbeli elnöke Kurtág György, a kortárs zene élő legendája.

Joseph HAYDN

Tóbiás hazatérése

- 1. A *Tóbiás hazatérése* Haydn első oratóriuma *A teremtés*, *Az évszakok* és a *Krisztus utolsó hét szava a keresztfán* című műve előtt.**
- 2. Az 1775-ben bemutatott alkotást 1784-ben átdolgozta a szerző. A mai előadás az eredeti változatot veszi alapul, de tartalmazza az átdolgozás néhány kórustételét.**
- 3. A zenekart, kórust és énekes szólistákat felvonultató mű *Tóbiás* könyvén alapul, mely az Ószövetség katolikus változatában olvasható.**

Haydn első alkotása ez az oratóriumok terén, mégis háttérbe szorul későbbi darabjai mellett. Pedig a *Tóbiás hazatérése* korántsem csak ügyetlen próbálkozás vagy esetlen első lépés a műfajban. Zeneileg számos izgalmas haydni megoldás már megtalálható benne, miközben olyan arcát is megmutatja a szerzőnek, amelyet más műben nemigen hallhat a közönség. A darab születését egy pályázatnak köszönhetjük: Haydn szeretett volna csatlakozni a Bécsi Zeneművészek Társaságához (*Wiener Tonkünstler-Societät*), aminek a feltétele egy oratórium írása volt. A zenészővegyeket és -árvákat különböző anyagi juttatásokkal támogató testület ugyanis jótékonyági koncerteket szervezett a szükséges pénzek összegyűjtésére. Egy ilyen hangversenyen szólalt meg 1775 áprilisában az akkor negyvenhárom éves Haydn *Tóbiása*. A mű szövegét Giovanni Gastone Boccherini, a híres zeneszerző testvére írta a barokk korban rendkívül népszerű, több mint harminc feldolgozást megért ószövetségi könyv alapján. A történet első felében a vak Tóbit feleségével, Annával várja haza fiukat, Tóbiást. Visszaemlékezéseket hallunk, amelyekből fokozatosan tárulnak fel a múlt történései. A második részben Tóbiás és felesége, Sára hazatérését követhetjük nyomon. Az oratórium premierje sikert aratott, Haydnt mégsem vette fel a társaság, mert nem volt hajlandó további ingyenműveket komponálni számukra – persze az sem kizárt, hogy Esterházy hercegtől nem kapott rá engedélyt. (A történet aztán huszonekét évvel később mégiscsak happy enddel és felvétellel zárult.) Kerek kétszázötven évvel a bemutató után a *Tóbiás* még mindig nem foglalta el méltó helyét a repertoárban. Pedig sok szempontból zenei csemegéről van szó. A régi típusú oratórium hagyományait tovább éltető mű

Vashegyi György

*„Számomra ez a mű Haydn zenei szótára - épp ahogyan Harnoncourt látta az Idomeneót Mozart esetében. A **Tóbiás hazatérése lenyűgöző remekmű, tele olyan zenei megoldásokkal, amelyek ritkán vagy egyáltalán nem jelennek meg Haydn más műveiben.** Aki meghallgatja, egészen új, meglepően árnyalt képet alkothat a zeneszerzőről - bízom benne, hogy a közönség is osztolni fog ebben a felfedezésben.”*

SZUTRÉLY KATALIN © Csibi Szilvia

elképesztően virtuóz és kifejező énekszólamokat tartalmaz. Ugyanakkor a hangszerelés sem marad le: az accompnato, vagyis hangszerkíséretes recitativók gazdagon hangszereltek, bizonyos tételekben pedig olyan ritkaságokkal találkozhat a hallgató, mint a két oboa mellett megszólaló két angolkürt. A kórustételek hol líraiak, hol nagyszabásúak. Haydn minden esetben érzékenyen fejezte ki a szöveg egyes szakaszainak hangulatát és mondandóját, így a könnyed vidámságtól a fájó drámaiságig ívelő zene született. Nem csoda, hogy a mű legelhivatottabb hazai képviselője és tolmácsolója, Vashegyi György szerint a *Tóbiás* „Haydn zenei szótáraként” értelmezhető.

Kovács Csilla © Erdélyi Dániel

BALOGH ESZTER © Raffay Zsófia

MEGYESI ZOLTÁN © Kőrmendi Imre

NYIKOLAJ BORCSEV © Fehégyi Andrea

PURCELL KÓRUS © Nagy Attila, Múpa

24 MAY 2025, SATURDAY 19.30 | LISZT ACADEMY, GRAND HALL

HAYDN

Purcell Choir / Vashegyi

HAYDN: Il ritorno di Tobia

Katalin Szutrély soprano, **Csilla Kovács** soprano, **Eszter Balogh** alto,
Zoltán Megyesi tenor, **Nikolay Borchev** bass

Purcell Choir (choir director: **György Vashegyi**)

Concerto Budapest Symphony Orchestra

Conductor: **György Vashegyi**

“The famous conductor Mr Haydn was a universal success here with his oratorio *Il ritorno di Tobia*, performed on the second and fourth of this month, providing another demonstration of his noted artistry. Expression, nature and art formed such organic threads in his work from beginning to end that his listeners couldn’t help but adore the former and admire the latter.” This was how one contemporary newspaper informed its readers of the Viennese premiere of Haydn’s first oratorio in the spring of 1775. It truly would be hard to overestimate the work’s place and role in the evolution of his fame and his career as a composer. Today, however, *Il ritorno di Tobia* is much less well-known than *The Creation* and *The Seasons*, or even the choral version of *The Seven Last Words of Christ on the Cross*. Yet in his work on the faith-filled setting to music of a biblical story that speaks of forbearance, trust and the healing power of divine intervention, Haydn brought the very best of his knowledge as a composer, and György Vashegyi will doubtless do the same with his own interpretation. Vashegyi is devoted to spreading and popularising this work, and a series of superb vocal soloists from Concerto Budapest and the Purcell Choir will also partake in this noble undertaking.

concertobudapest.hu

concertobudapest

concerto_budapest

BÉRLETVÁSÁRLÁS MÁJUS 20-TÓL

Magyar Kincsek
BARTÓK
ÜNNEP

Az évad művésze
Balázs János

MOZART-NAP

KURTÁG
workshop

A HEGEDŰ ÜNNEPE

A HALLGATÁS NAPJA

**concerto
BUDAPEST**

BÉRLETEK

BÉRLETVÁSÁRLÁS

Géniuszok

6 nagyzenekari koncert a Zeneakadémia Nagytermében

- 1. 2025. szeptember 27.,** szombat 19.30
BARTÓK // Balázs / Vörös / Sebestyén / Keller
- 2. 2025. október 9.,** csütörtök 19.30
BACH / WEINBERG / BRAHMS // Brunello / Keller
- 3. 2025. november 7.,** péntek 19.30
BACH / BEETHOVEN / BRAHMS // Berecz / Baráti
- 4. 2026. január 10.,** szombat 19.30
A HEGEDŰ ÜNNEPE – esti koncert
- 5. 2026. április 3.,** Nagypéntek 19.30
BACH // Keller
- 6. 2026. május 28.,** csütörtök 19.30
BACH / RACHMANINOV / BRAHMS // Vinnitskaya / Keller

BÉRLETÁRAK (Ft): 42 500 | 33 000 | 28 000 | 24 000

május 20-tól a 2025-26-os évadra

Volumenek

4 nagyzenekari és egy kamarakonzert a Zeneakadémia Nagytermében

- 1. 2025. szeptember 28.,** vasárnap 19.30
BARTÓK // Berecz / Ránki / Baráti / Kelemen
- 2. 2025. október 10.,** péntek 19.30
BACH / SOSZTAKOVICS / BRAHMS // Weithaas / Keller
- 3. 2026. január 11.,** vasárnap 19.30
A HEGEDŰ ÜNNEPE – zárókoncert
- 4. 2026. április 12.,** vasárnap 19.30
FAURÉ / RAVEL / SAINT-SAËNS // Bavouzet / Takács-Nagy
- 5. 2026. május 8.,** péntek 19.30
KAMARAKONCERT
STRAUSS / CZIFFRA / SCHÖNBERG / SCHUBERT / LISZT //
Balázs / Keller Quartet

BÉRLETÁRAK (Ft): 35 000 | 27 000 | 22 500 | 19 500

concerto BUDAPEST

You Tube

 concertobudapest.hu

 [concertobudapest](https://www.facebook.com/concertobudapest)

 [concerto_budapest](https://www.instagram.com/concerto_budapest)

KULTURÁLIS ÉS INNOVÁCIÓS
MINISZTERIUM

DEMJÁN SÁNDOR
ALAPÍTVÁNY